

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU
ROMÂNII DIN DIASPORA**

**Secțiunea A Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București**

14 martie 2025

Clasa a VIII-a

Varianta 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Întotdeauna mi-a plăcut să păstrez un *Jurnal* regulat și complet. Caietul acesta l-am început în ziua când m-am hotărât să lucrez la *Romanul adolescentului miop*. Dar am luat obiceiul să scriu prea mult. Note scurte, însemnări din clasă, impresii, continui să adun în *Jurnalul* intim. Și iată că și acest caiet se sfârșește. Am să transcriu tot aici o parte din însemnările mărunte, mai ales cele care pot sluji drept material pentru roman.

Îmi plac și le recitesc de câte ori am vreme, pentru că sunt vii și prețioase pentru mine. Firește, în roman, toate le voi schimba, le voi exagera. Altminteri, nu le va citi nimeni. [...]

A trecut un an.

A trecut un an, și eu n-am scris nimic în caietul acesta. De ce să scriu? *Romanul adolescentului miop* mi se pare inutil. Am râs de multe ori cu Dinu amintindu-mi de el și de planurile mele. Gloria de romancier precoce nu mă mai ispitește.

A trecut un an. Și n-a murit niciunul dintre noi, dar parcă am murit mulți. Am recitat tot ce am scris până aici. Ce departe mi se par unele lucruri și ce străine altele... Am trăit cu toții, aproape zi de zi, împreună. Iar recitind viața mea de acum doi ani și de anul trecut, înțeleg cât de mult ne-am schimbat noi și cât de mult sufletele noastre. [...]

...Un an. Și mă simt atât de încurcat în fața caietului acesta. Ce să scriu? Ce a fost esențial pentru mine în timp de un an? Au trecut așa, fapte după fapte, și m-au mișcat, și apoi le-am uitat. Am citit mereu și am scris. Și am rămas tot mai singur. Ceilalți s-au oprit în locuri pe care cugetul meu nu are să le cerceteze. M-au lăsat să pășesc înainte, singur. Unii mă privesc cu neîncredere. Și eu m-am închis tot mai mult în mine. Și n-am găsit niciun suflet prieten, prieten cu adevărat.

Dar aceasta nu trebuie să mă îndurereze. Eu am să rămân mereu tot mai singur. Nu e bine așa? Și nu am vrut chiar eu aceasta?

Mă gândesc, însă, la primăvara care a trecut fără să mă rănească. Primăvara pe care am petrecut-o, toată, la bibliotecă. După-amiezi dulci și înserări liniștite, cu cerul însângerat, care se coborau în bibliotecă, întristând. Și eu eram acolo singur sau cu Marcu, și vedeam perechi, și vedeam studenți, și eu mă gândeam la facultate, și mă gândeam la limba greacă pe care va trebui s-o învăț și care îmi va istovi ochii și anii cei mai frumoși...

Și erau atâtea gânduri, și simțeam atât în suflet, și nu aveam cui să le destăinuiesc. Atunci poate sufeream mult, dar eu îmi spuneam că nu sufăr, ci că aceasta e fericirea: singurătatea. [...]

De aceea, *Romanul adolescentului miop* nu va fi niciodată scris. Cum aș putea nota mobilitatea ciudată a sufletului? Iar dacă aș izbuti, oare caietele mele ar putea alcătui un „roman”? Tot ce am scris în cinci sute de pagini ar încăpea în câteva capitole? Am adunat mereu tot mai puține date asupra celorlalți. Încercam să mă pătrund și să mă înțeleg pe mine, fără să izbutesc. Mă înspăimânt de câte ori frunzăresc *Jurnalul*. Cât de departe sunt de un roman...

Dar, scriind acestea, mă întreb: oare ar putea cineva construi un roman așa cum l-am înțeles eu, ca o răsfângere completă și reală a adolescenței mele, a adolescenței noastre? Eu am vrut să scriu o carte care să fie în primul rând o justificare a întregii vieți lăuntrice pe care am viețuit-o în marginea școlii, în adolescență, și crezând că ies din adolescență. Nu voi izbuti.

Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop*

B. Pentru mine a scrie înseamnă a face combinații de cuvinte și nu contează cu ce mijloace tehnice le fac. În schimb contează, poate, cum anume procedez.

La începutul începutului îl imitam, în combinarea cuvintelor, pe Eminescu. Încercam zeci de variante, aveam un cult al ciornei cu multe ștersături.

Așa se explică de ce, în anii adolescenței, când scriam versuri, știam pe de rost tot ce compusesem. Eram ca un catalog al propriilor mele scrieri.

Noaptea, în timp ce toți ai casei dormeau, eu nu aveam nevoie să aprind pe furiș o lanternă ca să scriu neștiut de nimeni. Scriam, pur și simplu, poeme *in minte*, alcătuiind sintagmele încet și laborios. A doua zi le aveam foarte clar în fața ochilor și le puteam așterne pe hârtie.

Treptat, de-a lungul anilor, s-au adunat sute de poeme și eu tot le știam pe de rost. Mă simțeam ca un jongleur care adaugă mereu câte ceva la fragila arhitectură de bețe și farfurii clădită cu abilitate în aer, reușind totuși să mențină spectaculosul echilibru instabil.

Acest mod de a scrie mi l-am păstrat și când am început să fac proză, care nu se bazează pe principii mnemotehnice, ca poezia. Și am continuat să-l practic și ca autor de comentarii critice. [...]

Dragi prieteni, povestesc ceea ce simt ca autor nu din plăcerea de a vorbi despre mine, ci pentru a face cunoscută o experiență care altor oameni, cu alte profesii, le este probabil străină. Scrisul nu se rezumă la ritualul așezării la masa de scris, cu o cafea la îndemână. Această îndeletnicire aparent inofensivă are numeroase implicații sufletești; este, în felul ei, o aventură, care, în timp, te transformă ireversibil.

Pe mine, de exemplu, scrisul – corelat cu publicatul – m-a făcut să nu mă mai pot bucura de comunicarea cu un singur om. Dacă primesc un mesaj prin e-mail scris cu sinceritate, cu o mare mobilizare intelectuală, nu am răbdare să compun un răspuns la fel de amplu și nuanțat. Mi se pare ineficient să compun un text pentru un singur cititor. Meseria de scriitor m-a stricat. Îmi pot pune în mișcare inteligența și imaginația (în măsura în care le am) doar atunci când știu sau sper că mesajul meu va ajunge la mii de oameni.

Alex. Ștefănescu, *Mesaj către tineri. Redescoperiți literatura!*

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Există diftong în toate cuvintele din seria:

- „mi-a”, „toată”, „cerul”,
- „înseamnă”, „aveam”, „noaptea”,
- „întotdeauna”, „caietul”, „străine”,
- „poeme”, „poezia”, „ritualul”.

2 puncte

2. S-au format prin derivare toate cuvintele din seria:

- „sinceritate”, „răspuns”,
- „inutil”, „recitit”,
- „înserări”, „niciodată”,
- „imaginația”, „ineficient”.

2 puncte

3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor *frunzăresc*, *răsfângere*, *lăuntrice* (textul A) sunt:

- „parcurg”, „distrugere”, „sufletești”,
- „răsfoiesc”, „reflectare”, „interioare”,
- „înfrunzesc”, „redare”, „exterioare”,
- „citesc”, „exprimare”, „perfecte”.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvențele: „aveam un cult al ciornei cu multe ștersături”, „Eram ca un catalog al propriilor mele scrieri”, „să compun un răspuns la fel de amplu și nuanțat”, „Îmi pot pune în mișcare inteligenta”. **4 puncte**

5. Alcătuieste un enunț în care verbul folosit la modul indicativ, timp perfect compus, din secvența: „Dar, scriind acestea, mă întreb: oare ar putea cineva construi un roman, așa cum l-am înțeles

eu” să fie folosit la timpul prezent, păstrând numărul.

4 puncte

6. Precizează numărul de propoziții din enunțul: „Dragi prieteni, povestesc ceea ce simt ca autor nu din plăcerea de a vorbi despre mine, ci pentru a face cunoscută o experiență care altor oameni, cu alte profesii, le este probabil străină.”

4 puncte

7. Notează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența următoare: „Pentru mine a scrie înseamnă a face combinații de cuvinte și nu contează cu ce mijloace tehnice le fac.”

6 puncte

8. Rescrie corect mesajul referitor la scrierea unei cărți: „Eu am vrut să scriu o carte care să fie în primul rând o justificare a întregii vieți lăuntrice pe care am viețuit-o în marginea școlii, în adolescență, și crezând că ies din adolescență. Nu v-o izbuti.”

6 puncte

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Precizează ce posibilă legătură imaginară ar putea exista între un poet și un jongleur, valorificând informațiile din textul B.

4 puncte

2. Notează două stări sufletești ale personajului-narator, desprinse din textul A, pe care le vei exemplifica.

6 puncte

3. Menționează un element de conținut comun celor două texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

4. La ce crezi că se referă afirmația că activitatea de scriitor „este, în felul ei, o aventură, care, în timp, te transformă ireversibil.”? Motivează-ți răspunsul, valorificând textul B.

6 puncte

5. Care este opinia ta despre lectură, ca modalitate de autocunoaștere la vârsta adolescenței? Justifică-ți răspunsul, în 50-70 de cuvinte, valorificând textul A.

8 puncte

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B. SCRIERE CREATIVĂ

Redactează o compunere de 100 – 150 de cuvinte, în care să relatezi o posibilă continuare a textului A.

În redactarea răspunsului vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- integrarea unui dialog de patru-șase replici;
- valorificarea a două informații din textul dat;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Viața de zi cu zi continua, în ciuda bombelor și a crimelor. Școala rămânea un adăpost în orașul cuprins de nebunia războiului. Nu puteam merge întotdeauna la ore, pentru că uneori erau bombardamente și alteori se impunea interdicția, care putea apărea în orice parte a zilei. Uneori elicopterele care zburau pe deasupra făceau atâta zgomot, că nu mai auzeam nimic; în acele zile

eram trimise acasă. Dar dacă școala își redeschidea porțile, eu eram prezentă, gata să-mi petrec timpul cu prietenii și să învăț de la profesori. [...]

Seara, acasă, mă întrebam ce-aveam să fac cu viața mea dacă nu mă duceam la școală. Una dintre fete se măritase înainte să apară amenințarea lui Fazlullah. Avea 12 ani. Știam că părinții mei nu-mi vor face așa ceva, dar mă întrebam: oare ce-aveam să fac? Să-mi petrec toată viața în casă, fără televizor și fără cărți? Cum puteam să-mi termin studiile să fiu doctor, așa cum plănuiam să ajung? Mă jucam cu păpușile și mă gândeam: „Talibanii vor să transforme femeile din Pakistan în păpuși identice și lipsite de viață.” [...]

Într-o după-amiază l-am auzit pe tata vorbind la telefon.

- Toți profesorii au refuzat, spunea. Le e prea frică. Dar o să văd ce pot face.

A închis și a năvălit pe ușă afară.

Un prieten de la BBC, cunoscuta rețea britanică de radio-televiziune, îl rugase să găsească pe cineva de la școală – un profesor sau un elev mai mare care să scrie un jurnal pentru site-ul său în urdu despre viața sub ocupația talibană. [...]

Eu aveam doar unsprezece ani, dar i-am spus:

- De ce nu scriu eu? [...]

M-am uitat la chipul optimist-temător al tatei. Fusesse atât de curajos încercând să le țină piept. Una era să vorbești în media locală și națională, dar jurnalul acesta putea fi citit de oameni din afara Pakistanului. Era la BBC, la urma urmei. Tata mă sprijinise mereu. Nu puteam fi și eu alături de el? Știam fără să stau pe gânduri că o s-o pot face. [...]

Nu mai scrisesem niciun jurnal până atunci și nu știam cum să încep, așa că trimisul BBC a spus că mă ajută el. Trebuia să sune pe telefonul mamei, pentru că, deși aveam calculator, erau pene dese de curent și puține locuri din Mingora aveau acces la internet. Prima dată când m-a sunat mi-a spus că folosește telefonul soției pentru că al lui era ascultat de serviciile secrete. [...]

Prima mea însemnare în jurnal a apărut la 3 ianuarie 2009, cu două săptămâni înainte de termenul-limită dat de Fazlullah. Titlul era „Îmi e teamă.” Scriam cât de greu era să studiezi și să dormi noaptea, cu toată gălăgia luptelor care se duceau pe dealurile din afara orașului. Descriam cum merg la școală dimineața, uitându-mă mereu peste umăr de teamă că m-ar putea urmări un taliban.

Scriam din dormitor, folosindu-mă de o identitate secretă, dar, datorită internetului, povestea din Swat putea fi citită acum de toată lumea. Ca și cum Dumnezeu răspunsese în sfârșit rugăciunii în care-i ceream un creion fermecat.

În următoarea însemnare am scris despre cum școala este centrul vieții mele și despre mândria pe care o simțeam mergând pe străzile din Mingora îmbrăcată în uniformă școlară.

Malala Yousafzai, *Eu sunt Malala*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este prezentată importanța scrierii unui jurnal în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- evidențierea unui aspect comun al modului în care este prezentată importanța scrierii unui jurnal, în textul A și în textul C;
- evidențierea unui aspect diferit al modului în care este prezentată importanța scrierii jurnalului, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto. Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.